

Pa

Het zijn de handen waarmee hij de dingen grijpt,
de vingers rivieren die meanderen, de aarde
in een huis veranderden. Het zijn de schouders, bast

van een boom die zich buigt rond al wat moet,
wortelend naar vaste voet. Het is de mond
die dorst naar woorden sparen, die alleen

over de lippen krijgt wat hij met liefde beademt.
Het is de buik, het lang verteren van schaduw,
vlasakkers, vogels in de hoogte gegoid, grond

open als een boek. De zon doet een duit
erbovenop. Het zijn de benen; ze gaan hun
onvermoeibare gang. Gespierd hebben ze de loop

van wat de dag verlangt. De tijd harkt hij fijn. Hij wiert
ons ongeloof. Zoveel leven heeft hij aan zijn hoofd.
Het is de stem die zegt dat ons niets. Hij is zichzelf,

som van de delen. Maar niet zonder ons wil hij.
We zijn hem met velen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht LVI · juni 2019

Voor alle vaders
Vaderdag, 9 juni 2019

www.plattelandsdichter.be

Wildgroei I

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Ze sparen het bezinsel van de zon en kleven
de lucht vol met de wirwar van hun armen
Nooit is de verzameling compleet.

Als de wind vrij spel krijgt, worden
hun takken een aanwas. Ze woekeren.
Ze zijn een niet stil te krijgen klas.

Paul Demets

Plattelandsgedicht LV · mei 2019

Voor het Natuureducatief centrum De Kaaihoeve in Zwalm.

www.plattelandsdichter.be

Wildgroei II

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Ze leren ons een les, ze hongeren naar lucht
en vormen een gordel van meidoorn,
lijsterbes, sleedoorn en Gelderse roos.

Hier doen ze als thuis en leven eenvoudig.
De gordel mag los. Zolang de page niet komt,
hoeven ze hun buik niet in te houden.

Paul Demets

Plattelandsgedicht LV · mei 2019

Voor het Natuureducatief centrum De Kaaihoeve in Zwalm.

www.plattelandsdichter.be

Wildgroei III

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Hier scholen de grasmus, de houtduif,
de tjiptjaf en de mezen ons bij. Ze kunnen
uit zichzelf de seizoenen lezen. De strenge

meesters sperwer, torenvalk en buizerd
hebben de beste bril en letten goed op
wie er ergens in een hoekje iets verstopt.

Paul Demets

Plattelandsgedicht LV · mei 2019

Voor het Natuureducatief centrum De Kaaihoeve in Zwalm.

www.plattelandsdichter.be

Ma

Je hoort me ruggelings in de stal. Ik hoef je niet te roepen.
Je handen openen zich als die van een reddende engel
en zoeken naar een opening in ons gesprek. Ze woelen.

Zo staan we tussen de dieren. Hun ogen vullen zich
met onze bewegingen als we hen hun voeder geven.
Ze gaan op in hun kauwen. Zijn er manieren om alleen

te leven in het nu? Als ze drinken, klatert het water
in de bak als taal. De aarde in je huidkloven, is dat
de grond die ons vormde of wil jij hem kneden naar je handen

als klei? We eindigen aan tafel. Met je schort dep je
het wondvocht. Neem nog een pistolet, zeg je, om het leven
te verteren. Het is zondag en we zijn buiten de tijd.

Later, ma, schenk ik je bubbels voor de grote tocht.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht LIV · mei 2019

Voor alle moeders.
Moederdag, 12 mei 2019

www.plattelandsdichter.be

Spinsel

I.

Hier ben je geaard. Ik tel je winterribben. Je rammelt van de lichthonger die op mij afstraalt. Gezang wordt hoorbaar als de wind opsteekt, traag, dan woelend

als een hand door je haar. Vanuit je keel een stuwning, de prosodie van je lippen. Een woordenstroom: hoe je je geeft en reikt en kijkt. Een hunkering, een wonde

die me aansteekt, mij doet slikken, op het puntje van mijn tong ligt om in onze lichaamstaal te vertakken. De boomstructuur slijt, de woorden hebben geen weet van doffe

slagen. Onder onze voeten: korstmos, dempend. Een bed, vaak beslapen. Stom blijven we en doof. De aarde is aangestampt. We worden onteigend en merken het niet

onder dit gebinte. Hier zijn we begonnen. Er is nog het licht dat verblindt, licht dat bindt, dat ons heeft ingesponnen. Ons ziet voor de volledige verduistering. En zelfs dat niet.

II.

Vannacht wou ik in jou verdwijnen. Ik gebruikte kromtaal,
dan begon het stotteren. Toen weefde de verstomming mij in en liet zich
vallen als een spin. De ransuil sliep niet. Hij was even zeker als ik

van zijn woudeenzaamheid. Hij sleep zijn snavel en riep niet.
Ik ontwaakte en scherpte mijn blik als een laborant. Zag borende
insecten, rook schimmel en zwam. Natuur is goed in opruimen,

beter dan wat snoeimes en houtkap kan. Het hazenoor
luisterde nauw op de bodem. Ik wou mij meten met de zon
en binnenkant zijn, nog nooit door licht beschenen.

Vandaag wou ik spreken met jouw stem. De wind hield zijn adem
in. Wat rond mij was, werd onzichtbaar. Ik dacht dat ik
geen nood meer had aan kleren. De bomen rondom waren

gordijnen. Ik liet je warmte mijn rug strelen als takken. Lang
luisterde ik naar je. Ik droogde mij af onder je kruin.
Toen opende ik mijn ogen. Ik was bloot tussen velen.

Paul Demets

'The climate change debate is particularly multi-voiced, including both explicit
and implicit or hidden voices'

Kjersti Fløttum

Plattelandsgedicht LIII · maart 2019

Voor alle klimaatstakers op 15 maart 2019

www.plattelandsdichter.be

Letterzetter

Je houdt je niet langer in. Je wil hem door de deur
rammen met je ogen. Je woede staat je goed. Handen
waar ze niet horen, altijd op je hoede in het donker: lang

dacht je dat het zo hoorde. Die ene blik van haak naar els.
Vastgezet. Medea, Klytaemnestra , Medusa. Je geeft de heks,
de furie en de wraakgodin niet langer te eten. Maar je kookt.

Je draait rond op je hakken. De lieve vrede knaagt aan je.
Je bent behept met de correcties. Alles rust in een ondiepe
lade. Jessica Jones heeft net struikelend het einde van het tweede

seizoen gehaald. Je bent genetflict, gelijnd, je lippenstift is uitgelopen.
Iemand heeft besloten je in te nemen. In lood ben je gevat.
Het boren gaat door. Je denkt aan specifieke snijkracht,

verspaand volume en vereist vermogen. Er is de droogte
van de zomer. Onderhuids vormt zich een patroon.
De fijnsparren. Het sarren, het speeksel, het vocht van je ogen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht LII · maart 2019

In Vlaanderen rukt de letterzetter op, een kever die fijnsparren aantast.
En ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag.

www.plattelandsdichter.be

Juist

De *latte* is zo lopend. We likken onze baarden. Onze zelfzekerheid is geen certitude. Tegen de bewaardatum gedateerd. We zijn voor het samenzijn en voor de uitgelezen

biowijn. Bingo bij de barista met taart en koffie. Maar kampvuren zijn verboden. We hoesten omwille van de rokers buiten en kijken naar een optocht, waar Greta het geval is, achter

de ramen. Het is tijd voor de inquisiteurs. Men mag hier niet jagen. Laten we jullie een warme sociale mantel aanreiken. Jullie veganistische schoenen aantrekken en jullie koopgedrag bevragen.

Kom op. Geef ons jullie tegenargumenten en neem een echo van ons sociaal hart. Hoor het kloppen in de ribbenkast. Straks worden jullie nog emotioneel. Hoe juist ons dat past.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht LI · maart 2019

Voor alle klimaatbetogers.

www.plattelandsdichter.be

Ijsmeester

Springen je lippen, houden je wangen de kou vast?
En ben je bijna zwevend toch zo zwaar dat je dreigt te zinken
zoals je je voorover buigt en je uitrekt, zonder houvast

je been bijhaalt over de al traag kruierende spiegel?
En is het je stem die in belletjes opklinkt uit het
oppervlak, of de tegenstem van die daar die je lokt

naar de modder, tussen de weerborstels van het riet?
Rafelend. Is het gezicht dat je onder je ziet het gezicht
dat je trok toen je voor het eerst licht zag

en je je adem nog inhield, dan hoestte,
knipperde, je ogen priemend door rimpelend was?
En wil je daar nu weer naartoe, word je daarom

dat draaien, het cirkels schrijven als rond
een navel in de vrieskou niet moe? Wil je als
gevallen door glas weer ongeschonden zijn

en niet gebroken, maar meester van het ijs
hier opgedoken in een oranjerozerode
ochtendzon overeind blijven op deze bloedplas?

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht L · februari 2019

Voor de ijsmeester van de Kraenepoel in Aalter. En voor alle schaatsers.

www.plattelandsdichter.be

Solanum tuberosum

Weet je nog hoe we keken? We hadden overal ogen.
We klauwden naar het blauw. We kleurden en zaten
vast in ons vel. Hier konden we best aarden.

We rijpten laat. We hingen goed aan elkaar
en waren vertrouwd met onze wortels. Groei
zou ons tegen ringrot en doorwas harden.

Maar op een dag worden we opgeraapt, gedragen.
Met een mes worden we van onze zwachtels
bevrijd. We zijn niet licht, niet rond.

Al worden we gewassen, we blijven aan de grond
gebonden. In het water geven we ons bloot.
Krijgen we het warm, dan strooit iemand zout

in onze wonden. Nooit worden we luchtballonnen
die hun vormen stempelen in dat blauw
waarom het ons allemaal was begonnen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLIX · januari 2019

Voor alle aardappeltelers. En voor het Interprovinciaal Proefcentrum
voor de Aardappelteelt (PCA) in Kruishoutem.

Plaisance

We hebben haast, we hebben een houding van weggaan
aangenomen. Onze tassen laten hun oren hangen,

ze leunen tegen onze benen. We geven ons woord
aan het loket en krijgen een kaartje om niet te ontsporen.

We kijken naar het tijdbord en verliezen ons in namen.
De dag wordt op de rails gezet. Er lopen lijnen door het land

die wij alleen tot de einder kunnen bekijken. De Muur
wordt in de verte een frons op een gezicht. We dromen

hoe onderhuids andere lijnen lopen. De treinen snijden
als een mes. Ze halen de aders van het landschap open.

Wie zijn jullie, wil men weten. Mag ik uw bewijs.
Dagelijks gaan we naar onszelf op reis. Thuisnomaden,

altijd van ergens afkomstig. Onze eigen relikwie.
Dagelijks worden we wat we hebben achtergelaten.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLVIII · december 2018

Voor de inwoners en de bezoekers van Geraardsbergen.
En voor de Processie van Plaisance, een jaarlijkse ommegang waarbij
de relikwieën van de heilige Bartholomeus sinds 1515 eind augustus
door de binnenstad gedragen worden.

Tonnekensbrand

Eén vinger kom je dicht. Je kijkt achter
mijn gezicht. Je raakt mijn koude kleren.

Je omklemt mij, je speldt mij op je mouw.
Je zit mij op de huid. De kou houdt zijn

slijtageslag. Ik zie je rillen. De winter ruit
en glijdt langzaam uit zijn wintervacht.

Kom, het is kort dag. Op de Oudenberg
worden fakkels aangestoken. Vlammende

vingers die in het donker wijzen. De dorpen
in de diepte: ademende dieren die ons liggen

aan te staren. De dampende weiden. Boven
de vlammen hangen stemmen en rook. Ik heb je

lucifers toegestopt. Het roffelen van je hart,
het stremmen. Tsscchh. Je hele lichaam licht op.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLVII · december 2018

Voor de Tonnekensbrand in Geraardsbergen. In februari worden op de Oudenberg na zonsondergang fakkels aangestoken om met het vuur de winter te verjagen. In 2010 werd Tonnekensbrand door de Unesco als immaterieel wereldgoed erkend.

www.plattelandsdichter.be

Paardenkastanje

Uit woorden schieten takken op, een kat
rept zich over het gras en vogels fluiten
mij tot de orde. Wat fladdert al dat vrolijks
in mijn hoofd, terwijl zij in zichzelf alleen bestaan.

Tot ik van de bomenrij de wijkende haarlijn,
van de kasseien de rimpeling merk. Zie dan mijn schoenen
die de grond omwoelen, mijn neus die gebladerte
proeft, een tinteling die mijn handen wrijft. Rupsenhaar

op mijn huid door wat ik ervaar: in bomen kan de kap,
voor de kat daar kan een klap, voor vogels lood.

Worden ze daarvoor behoed in wat ik schrijf?

Alsof in woorden niets gist, geen distels

pluizen zaaien, zwammen geen voet aan de grond krijgen
in een zin. Van verderf is taal de draaischijf. Smelt
de ijskap, dan valt mij alleen een vloed van woorden in.
Maar neem liever geen bomen. Zij weten met elke winter blijf.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLVI · december 2018

Voor de zieke paardenkastanje die in het najaar van 2018 uit het beschermde
dorpsgezicht van Bassevelde moet verdwijnen.

www.plattelandsdichter.be

Glas

Dood, spreek niet in bedekte termen. Zet mij
maar in mijn hemd op een feest waar ik niet
ben geweest. Vier toch rustig verder in het dorp.
Ik ben hier louter lichaam. Mijn borstkas bloedt traag

onderhuids, mijn lippen zijn uitgesneden.
De schuifdeur vormt een open vraag. Mijn handen
willen van de ontknoping niet weten. Mijn dieren
zoeken iets waar niets viel. Ik zou hen kunnen zijn, dood,

louter ademend in het moment. Maar ik hang pal tussen hen in.
Ik word vloeibaar. Ik ben weer vruchtbegin.

Dood, slik door. Ik zou je niet misstaan. Neem mij
dan ook maar de woorden uit de mond en zeg hen in mijn plaats

wat ik vond. Wees niet bang, dood, om te bestaan,
hier in de stal. De dieren drinken met hun blik.
Laat mij ongeneeslijk bruisen in een glas.

Luchtbel in water die er nog is, is, is.
Dan was.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLV · december 2018

Zelfdoding bij landbouwers is taboe. Ze vormen een belangrijke risicogroep.

www.plattelandsdichter.be

Stem

De omgeving vraagt je veel. Je bent omringd
door bomenkap, bouwwoede en slachtafval.
Elke klik levert geld op. Je stem galmt door de lege

kamers van de petitie. Je zit keurig in je burgerlijkheid,
bleek in je kleren uit een keten. Je bent hier beland,
midden in de situatie. Dit is het klimaat.

De tafel ligt vol voornemens. Je blijft hangen
bij de lijmsteak en de plakzalm. Je wijst aan
en wacht. Iets wordt voorbereid, tot bloedens

toe door het slachthuis geschopt, verteerd in de interne
keuken. Je verheft je stem, vragend, dan eisend.
Je blijft op je honger. Nu opstaan, de straat

opgaan. Je wil het anders. Nu. Je betaalt af. Je verbijt
je woorden. Ze liggen in wegwerpverpakking
op de vertrouwde tong van een vreemde.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLIV · december 2018

Naar aanleiding van *Claim the climate*, de nationale mars voor het klimaat, op 2
december 2018 in Brussel.

www.plattelandsdichter.be

Thuisfront

Er zitten gaten in de aarde die de regen
niet gedicht krijgt. Er zijn de aaseters, er is
de woekering op grasgroen terrein.

De gemeenschap probeert haar vangnet.
De koudegolf blijft duren. Hierboven hangt nog
de vliegramp. De startbaan in beton drukt verder

onder de grond. Dertien ton weegt op de kouter,
scheert rakelings boven het geheugencentrum.
De Koortskapel rilt. Stukjes metaal bijten,

de resten van een loods. De bodem vergiftigd
door stereotypen. De oorlog wint moeizaam
hoogte. Doemt dan op uit de mist: het thuisfront,

zij die sliepen. Eerst vredig, nu doods.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLIII · november 2018

Naar aanleiding van de herdenking van het einde van de Eerste Wereldoorlog.
Als herinnering aan het militair vliegveld in Dikkelvenne en Scheldewindeke. Begin 1918
legden de Duitsers er het eerste Belgisch militair vliegveld in beton aan, voor hun Riesenflug-
zeuge waarmee ze Londen bestookten. Op Hemelvaartsdag 2018 was het vliegveld het decor
van een vliegramp: in de dikke mist stortten er drie vliegtuigen neer. De mensen fluisterden
dat de Duitsers die dag de eerdere afbraak van de naburige Koortskapel bekochten.

Wintervacht

Ze zijn de onvervangbaren sinds het gebeurde,
Iemand keek voor zich uit, iemand schoof aan
in de aula die naar bloemen geurde. Geef hen

gehoor. Wie hun stemmen niet verstond, begrijpt hen
nu wel. Hun dagen worden niet helderder dan schemer.
Ze zijn de zwarte schapen die in het donker waken.

Ze glimmen nog na. Niets kan hen worden aangewreven.
Stil hun honger, ze willen verteren. Les hun dorst, ze
willen zich aan het grondwater laven. Ze wortelen diep.

Zwarte gaten. Help hen daarin op te gaan. Ze kunnen
zich op de kou niet kleden. Bomen hebben geen wintervacht.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLII · november 2018

Voor alle onvervangbaren. En voor het begraafbos in Scheldewindeke,
een begraafplaats voor afbreekbare urnen.

www.plattelandsdichter.be

Beweeggrond

De underdog wordt uitgelaten. Niet langer
lijf zijn, maar opgaan in de omgeving. Jezelf
worden als evenement, maar gevolg geven

aan een hoger plan. De ruis in de communicatie.
Het geraas over asfalt. De gemeenplaats
bezoeken en zich erbij neerleggen.

Foutmeldingen: niet toegestaan.
Het systeem heeft zijn beweeggrond.
Er is veel ruimte voor de compensatie.

Voor de kaalkap komt de markering.
Het doorgaand verkeer baant zich een weg.
We rapen een blad op en verzinnen de boom errond.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XLI · november 2018

Voor de zeven eiken in Zeveneken bij Lochristi, genoemd naar de zeven bomen
in het dorp. De oude bomen worden in het najaar van 2018 gerooid voor de
heraanleg van de gewestweg N70. Er worden zeven nieuwe eiken geplant.

www.plattelandsdichter.be

Aanplakker

Ze willen zich op hun mooist met ons delen
en laten hun gezichten zien. Ze huizen in papier.
We ontsnappen niet aan hun blikken. Alsof ze echt zo

bestaan. Een vliegtuig trekt een proefsleuf
in de wolken. Daar moet iets achter schuilgaan,
denken we, of wordt het allemaal blauwblauw gelaten?

Nergens meer thuis dan hier, zeggen ze, in deze straat.
Of het gedrukt staat. Ik heb gelijmd, zodat we er
een gezicht op kunnen plakken. Ze bekennen kleur

zolang de regen hen niet uitwist. Ze zijn
niet van gisteren. Half losgescheurd
vormen ze een coalitie. Samengeklit.

Papier wordt vochtig, dan gewillig,
dan nooit meer wit.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XL · november 2018

Voor de aanplakkers, die overal affiches hebben aangebracht voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen op 14 oktober 2018 en ze intussen overal moesten weghalen. Hier en daar hangt nog een affiche te verregenen in november.

www.plattelandsdichter.be

Hier

Tot hier en niet verder. Want bij ons
is het goed. We hebben hek
en haag, we drinken sapjes

en nemen veel ruimte in,
twaalf voetbalvelden per dag.
We werken met zorg aan ons gazon

en zijn niet zonevreemd. De robot
laadt zich op. We koelen onze bouwwoede
en harken bijeen. We schoffelen, putten

alle middelen uit voor villatuin
en serviceflat. Van voren de afgrond,
van achteren de wolven in het VIP-arrangement.

Ge zijt van hier of nie. Kom binnen
of blijf buiten. Wat zal 't zijn?
Morgen is het weer braderie.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXXIX · november 2018

Bij *Plannen voor plaats* (2018), een documentaire van Nic Balthazar en de Vlaamse Bouwmeester Leo Van Broeck. Voor het herstel van dorpskernen en voor meer groen.

www.plattelandsdichter.be

Boek

Daar lezen handen kastanjes
uit hun bolsters, houden duiven
huis in een leeg huis, struikelt

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

het duister. Schaduwen bij bosjes.
Wolken dweilen met de kraan open.
Maar hier, laat het bestaan

als een hand dooraderd: licht, beletterd
door ander licht, een opvallend
boek. Een bladzij die terugbladert.

Paul Demets

Plattelandsgedicht XXXVIII · oktober 2018

Voor alle dorpsbibliotheken die hopen te kunnen blijven bestaan. Begin oktober 2018 dienden ze een petitie met 55000 handtekeningen in bij het Vlaams Parlement.
En in het bijzonder voor Route 42, een netwerk van zes bibliotheken in de Vlaamse Ardennen.

www.plattelandsdichter.be

Woorden

We hebben de mond vol, alle dagen
dat we ons tot roepen verlagen.
Komt tijd, komt dood, komt spijt.

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

We kauwen. We krijgen een krop
en drijven letters in de soep
naar onze lepel. We slikken.

We bijten elkaar toe, laten ons niets
op de mouw spelden als ze ons wikken.

Paul Demets

Plattelandsgedicht XXXVII · oktober 2018

Op de pechstrook van de E17 in Sint-Niklaas liep op 26 oktober 2018 een discussie zwaar uit de hand.
Een automobilist beet een vrachtwagenchauffeur een stuk uit zijn oor.

www.plattelandsdichter.be

Prikkels

Dagen van Spotify, dagen
van licht dat swipet,
van vriendschapsverzoeken, dagen

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

dat ik moet weten hoe iedereen
heet op al hun locaties. Zoek mij
in weiden en bossen.

Uitgezonderd aangelanden.
Ik wil de slak zijn die haar huis draagt
en niet weet dat ze thuis is.

Paul Demets

Plattelandsgedicht XXXVI · oktober 2018

Naar aanleiding van de tentoonstelling Prikkels in het Museum Dr. Guislain (20-10-2018 tot en met 26 mei 2019) in Gent, over 'de plaats van het individu in zijn razende of juist desolate omgeving'.

www.plattelandsdichter.be

Woonst

Ochtend. We vinden elkaar in het gruis.
We vinden elke dag wat en ruimen
puin. In de krant, bij de eerste kop,
in het nog niet aankijken. Dagelijks
leveren we ons bewijs van woonst.
In een boog eromheen. Vanavond weer
op vrije voeten. Maar nu eerst
wat moet. Met het verkeerde been.

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Paul Demets

Plattelandsgedicht XXXV · oktober 2018

Voor Carlos De Sutter uit Lembeke en zijn echtgenote. Ze wonen aan een kruispunt met een scherpe bocht. Al vijftien keer heeft een auto zich door hun gevel geboord, het meest recent op 25 oktober 2018.

www.plattelandsdichter.be

School

Voor ons ligt de kwestie. Ze valt
te lezen op het bord, tussen de ruitjes.
Ze droogt al op in inkt. Ze bekent geen kleur.

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

We staan bij haar in het krijt. We worden hier
van vloepapier. De kachel stottert rook.
De meester neemt de bel. De tijd vertikt het

en huppelt zijn hinkelspel. Als na
de speeltijd de antwoorden mogen,
zijn we enkel ogen, kijken we koffiedik.

Paul Demets

Plattelandsgedicht XXXIV · oktober 2018

Voor het plattelandsschooltje uit 1919 in Nederzwalm, dat voor een parking dreigt te moeten wijken. Het werd door Geert Bourgeois, Vlaams minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed, voorlopig beschermd.

www.plattelandsdichter.be

Opsporingsbericht

Hier zwiept het licht als een tak tegen je wang.
Daar de gezichten van de anderen
alsof ze opstappen op een trein. Je zou willen

bijknippen, herschikken. Die man daar
weer laten opbloeien uit zijn regenjas. Maar
je wil niemand missen. Niet de witte paardenkastanje

en zijn armen als afleggers, de eiken en de beuken
die in hun kostuums naar buiten staan te kijken.
De varens met hun stekels, de bladverliezende azalea's

met hun dunnende dos. Zit hier iemand tussen
die aan de beschrijving voldoet? Roodbruin
zou hij zijn, haar in een staart met een witte punt.

Op zwarte sokken. Iemand vangt de zon
met een hand. Je ziet de schaduw
die op de rugleuning voor je valt. Een duim

naar boven, de wijsvinger vormt een oog.
De pink gespreid, weg van de andere vingers.
De schaduw hapt en doet je adem stokken.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXXIII · oktober 2018

Voor de Tuindagen in het Park van Beervelde
en voor het Reynaertjaar van de gemeente Lochristi

www.plattelandsdichter.be

Bladstilte

Hand van mij, laat mij niet los.
Blad dat afhangt van zijn tak
en meebuigt met de wind. Nerven

vol pigment. De tijd morst op het oppervlak.
Veeg de nog natte haren uit het gezicht
van het licht en bedek mij met schaamte.

Je bent vaak beschreven. Schaduw
mijn voorhoofd als ik in de zon kijk
en mijn donkerte zich langzaam oplost

als je naar haar reikt. Vorm die afhangt
van een vorm. Niets zijn, hand van mij,
dan bladstilte in een bos. De ingehouden

schreeuw van de boom voor hij ontworteld
wordt. Nauwelijks geluid van het wuiven.
Hand van mij, laat mij niet los.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXXII · september 2018

Voor Waerbeke vzw in Waerbeke (Geraardsbergen),
voor de Dag van de stilte op de laatste zondag van oktober.
En vooral voor de stilte zelf.

www.plattelandsdichter.be

Veld

De wortels hebben monden. De grond
heeft altijd honger. Je plant
je voet tegen een kluit en kijkt

wat er gebeurt met de zwaartekracht
van een aardappel. Is het beter
om als loof in rook op te gaan?

Te kijken in een poel waarin je
het zwart geblakerde van de wolken
raakt? Of zijn het de vissen die je mist

omdat ze jou steeds ontglippen? De rug
van het water laat zich niet aaien
als schubben. Zijn het je rimpels

of scheuten die verlangen naar het licht?
Je ogen zijn groter dan wat je op kan.
Langzaam verdwijnt een veld uit je gezicht.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXXI · augustus 2018

Voor alle land- en tuinbouwers die het persoonlijk moeilijk hebben.
In samenwerking met vzw Boeren op een kruispunt.

www.plattelandsdichter.be

Thuis

Vorbij je blikveld langs het diepe
dok en de lange lange dijk
wordt water verplaatst licht
het landschap een dorp en schuift

de haven steeds dichter. Je moet
je positie bepalen. Altijd verandert
alles door de schepen. Voortdurend
vervoeren ze schaduw volume locatie.

Hoe sta je hier tegenover en wordt er iets
gedragen? Want ook binnen beweegt het
daar waar het leven begint en je naar

buiten kan. Je bent hier onbekend.
Maar je legt aan en de huizen schuiven
op en zeggen: maak het je gemakkelijk.

Alsof je hier thuis bent.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXX · juli 2018

Voor Rover De Mey, geboren op 27 maart 2018, de eerste baby sinds twaalf jaar in
het bedreigde havendorp Doel. Rover bracht het aantal inwoners naar negentien.

www.plattelandsdichter.be

Kas

In een kring dansen we rond de zon. Ze laaft zich aan de kas die haar weerkaatst. Steekt de wind op, dan schuiven de velden dichterbij,

de rijen bloemen die een halssnoer van kleur aaneenrijgen.
Ik leg mijn hand op het glas, druk mijn gezicht tegen de kas.

De zon duwt mij naar binnen. Hoe aards ruikt het hier.
In de bodem beweegt het. Ik leg mijn oor tegen de grond

en luister naar het duister. Druppelsgewijs lekt het uit:
hoeveel leven zit hier verscholen, hun wortels savoureren mineralen.

Ik hoor ze woekeren en praten. Ze laten zich door hun dromen bepalen.
Ze reiken hoog en knipogen naar het licht. In gedachten zijn

ze groot als bomen en reiken ze naar het blauw
van onder de grond. Al die handen die hen bewerken, knieën

die kruipen langs hen heen. Zo reusachtig zijn ze klein. Ze jengelen
en zetten ons op het verkeerde been. Ze wijzen onze liefde af,

maar lokken ons met hun zinnelijkste mond.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXIX · juli 2018

Voor de Floraliëntochten in Wetteren en omstreken.
En voor de tuinbouw in de regio.

www.plattelandsdichter.be

Bergblauw

Er groeit een berg in onze kamer. Het bed niet en de lakens niet,
de muren niet en de vloer. Maar de wind die zijn hand uitstrekt
door het raam. Met soepele tred beweegt hij zich en haalt
de berg verder naar binnen. We horen de vogels een voor een

ontwaken. De boomgaard heeft een duistere kant. We zoeken
raakpunten en zien de zon onzeker haar dagreis uitproberen.
Je leunt achterover als voor een vroege vlucht en draait je
van me weg, naar het gangpad dat zich uitstrekt onder

je benen. We wachten op de veiligheidsvoorschriften.
Er is het raam en het landschap dat steeds sneller wegschuift
en tot verte wordt omgebogen. Dan bekruipt ons de berg
en houdt ons op. Je draait je om. De nacht blauwt nog rond je ogen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXVIII · juni 2018

‘Yet we always imagined “world” and “reality” to be backgrounds to our foreground,
neutral like stage sets or like distance in a landscape painting’ -Timothy Morton

Bij het schilderij Immigrated Rock van Jean-Marie Bytebier in het Raveelmuseum.
In het kader van ‘Over landschappen’, de Biënnale van de Schilderkunst 2018

www.plattelandsdichter.be

Korte keten

Ik droomde van het erf. Er wreef een staart.
Ik struikelde over de golfslag van de zomer.
Het zand week en nam dan zijn gedaante
weer aan, als water. Een woord plofte uit mijn mond:

een appel op de grond. Ingehouden
was donkerte samengepakt. De zon verzonken:
iris in een pupil. Ik liep over het erf dat ik droomde.
Ik kneep mijn ogen tot spleetjes, maar zag je niet.

Alleen die oogbal, het zwaluwnest hoog in de stal.
Maak voor mij dan een mal. Vul hem met prei,
tomaat, courgette en pompoen. Versnijd mij
als pastinaak, aardpeer, warmoes en kardoen.

Neem mij aan in de korte keten. Hier is geen verlies.
Ik krijg vorm in je vorm. Ik word herboren
als ik jouw geschater uit je hoor breken. Licht. Zoveel
licht. Ik kijk en wring mij door het vlies.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXVII · mei 2018

Voor de Week van de Korte Keten, van 26 mei tot en met 3 juni 2018.

www.plattelandsdichter.be

Echt

Grassen, bramen, brandnetels. Stikstof
minnend. Slagschepen stallen. Een Landrover
parkeert in de graskant. Haar laarzen
trekken van leer tegen de drijfmest

die vanmorgen is geïnjecteerd. Het is
hard tegen onkruid vechten. Boterbloemen
distels brandnetels. Waar is, vraagt zij,
nu dat oude land. Zit er een touw

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen aan die populieren zodat je ze kan
opzijschuiven, de foto's op de informatie-
borden weghalen uit hun eeuwigheid? Verderop
twee boerenpaarden bij een es.

Maar niets dat dat bewijst. Ze snijdt
lisdodde met een mes en mept naar muggen
langs de beek. Het is het bijna echt. Dat steekt.

Paul Demets

Plattelandsgedicht XXVI · maart 2018

Over de beleving van het platteland

www.plattelandsdichter.be

Raadpleging

Ik lig in de stoel en hij voelt mij aan de tand.
Verdoofd glijd ik naar beneden. Hij brengt me
telkens weer aan land. En zet mijn spreken klem.
Bek open bek dicht. Met zijn adem vist hij

op paling. Zij van hem en die met die
van twee straten hierachter. En de zoon
van haar heeft kleur bekend. Altijd
gedacht dat hij met zijn moeder sliep

zoals hij als een hondje bijna aan haar handje
liep. Hij haalt mij als een wegenwerker open
en begint elk gat te slopen. Ik klapwiek,
maar kan niet vliegen. Zij komt niet

meer naar de kantine, haar arm in het gips.
Vorige week was ze weer eens tegen de deur
gelopen. Maar van hem geraakt ze niet weg.
Wat denk jij daarvan? Je hebt nog niets gezegd?

Een drenkeling ben ik. Ik gorgel, hoop dat hij me redt.
Hou me vast aan twee spijlen. Ooit had de waarheid
haar recht. Hij blijft dreggen en peilen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXV · februari 2018

Over het dorpsleven.

www.plattelandsdichter.be

Stal

Doorgroeien op het land. Uitgestrekt, nog
uitgestrekter zijn. De weiden verrekken
zich van vertepijn. De melkrobot tikt.

Een metronoom van stront valt in de stal.
Alle neuzen in dezelfde richting. Boven
de voederbak hangt stoom. Ze kijkt besmuikt

als de robot haar uier likt. De hond ruikt
de druppels op de vloer. Willoos volgt haar
onderbuik het koperinstrument. In de stal

hangt samenzang. Van 27 knikken de knieën.
Haar ogen zijn geloofd. Daar waar het warm is
en nog warmer kan, zit iets te vergelen.

Niemand komt daar snuiven of klimmen.
Hier groeide ze als een kat in een fles.
Hoe kwam ze erin? Het tocht in haar.

Er druipt nog wat zin van haar kin.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXIV · januari 2018

Over de geautomatiseerde landbouw.

www.plattelandsdichter.be

Slachtrijp

Leve de foxtrot van het varkenskot. Het is
een gevecht nabij: hem op zijn vel zitten,
onontdekt als een grot. Ruiken naar al je klieren.
schurken tegen luis, neuzen klem tegen elkaar.

Hartslag van hem, gegrom, gesnuif, gewroet in modder.
Het is goed glijden met je kop in de tobbe. Zachte tanden
zijn het die je bijten. Dan drogen op de planken.
Klaar. Gloeiend in slaap, gloeiend wakker worden,

grimmig beklommen. Je hitsige hespen schudden, het luchtruim
vullen met kreten. Schokkend hem voor vol aanzien,
hem leeg vreten. Vocht bloed slijm schuim
onder de lamp. Het duister niet zien komen.

Van modder dromen. Het mes horen wetten.
Aanschuiven, samen op een smetteloze tafel. De navel zijn
van de buikdanseres. Kissen als twee roze koteletten.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXIII · december 2017

Voor varkenshoudster Karin Verniest uit Zwalm, verkozen tot Schoonste boerin
van Vlaanderen 2017-2018. En voor alle varkenstellers.

www.plattelandsdichter.be

Afgebeeld

Welke ogen passen bij dit uitzicht? De wind
beukt ze uit hun kassen. Ze
worden onrustig. Je weet nooit dat er echt

een grasvlakte zou van komen.
Dan gooien ze hun zadels af, hun bit,
hun leidsels. In je dromen door hun

pijngrens galopperen. Hun bloed drinken.
Hun wonden dragen die stinken. Want in
ons slapen ze staand, klaar

om te vluchten. Zich niet meer laten longeren.
Dan is er geen uitweg meer te bekennen.
Je neemt het pad terug dat er was in je

gedachten, ziet hoe ze worden afgetuigd,
hoe ze een appel slikken als glas. Vlakbij
zijn ze en nu nog ongerept. Ze verdringen zich

rond hun eigen karkas.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXII · december 2017

In juni 2017 vond de eigenares van twee paarden in Oosterzele een appel met
daarin spijkers in de weide met haar dieren.

www.plattelandsdichter.be

Weg

Drie meisjes op weg met de fiets. Drie meisjes onderweg naar iets. Om mattentaarten, gedreven door hun papillen. Ze malen kilometers. In de ochtendkou lijken ze door hun tred nauwelijks

van elkaar te verschillen. Stoepranden putdeksels het suizen van rubber op asfalt. Er is een dag op komst waar niet aan te ontkomen valt. Steenslag spat op. As over het gras.

Door de zwaartekracht wordt niets nog bijeengehouden. Ze liggen daar altijd, verspreid. De berm kreunt. Iemand voelt hun hoofd hun pols hun hals. En laat liever alles

ongeschonden. Zo zacht hun lippen, hun meisjesmonden. Drie meisjes steeds op weg naar niets. In het nu, in het prille licht, had iemand hun weg moeten worden ontzegd.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XXI · november 2017

Voor Lauren De Cleyn, Laetitia Vandevelde en Emilie Leus, die op 11 november 2009 voor hun studentendoop met de fiets op weg waren naar Geraardsbergen. In de Vijverstraat in Oosterzele werden ze door een dronken bestuurder aangereden en verloren ze het leven. En voor Nicolas De Vos, die de aanrijding overleefde.

www.plattelandsdichter.be

Dichter

Voor Richard Minne en voor Sint-Martens-Latem

Camera's en dubbele hagen. Maar zeker
is hier nog altijd niets. De zon die aan diggelen
valt naast de tuintafel en het gras verbrandt.

De buurman op reis die zijn kat vergat.
De kraai die opvliegt en danst rond de open wond.
Op de grond mieren en andere kleine dieren.

En de boskoop dan die je plukt, het zachte schillen, het rillen
van huid die loskomt van het vruchtvlees?
Het sap op je tong, het traag kauwen, het slikken.

Je ademsappel op en neer. In je hals
een kloppende ader. Een bries die je boek
doorbladert. Een wesp die in verdrinkingsnood

schuin de rand aantikt. De dag is rood, de dag is
wijn. Je blik gaat door de tuin. Je droomt en drinkt.
En ziet het niet. Daarvoor moet je een dichter zijn.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XX · november 2017

De Gentse dichter, proza auteur en journalist Richard Minne (1891- 1965)
woonde vanaf 1928 in Sint-Martens-Latem, het dorp dat hij Sint-Jan-in-de-Olie
noemde. Hij vond er zijn laatste rustplaats.

www.plattelandsdichter.be

Enkeling

Herfst, voel geen schroom. Ik laaf me graag
aan grijze luchten. Een donkere dag
kan mijn sap sneller doen stromen. Mijn

wortels was ik altijd maar in dezelfde grond.
Een enkeling ben ik die het licht vangt,
het door een ring van schaduw haalt,

hoelahoepend tot beneden. Een drenkeling
die met een lange arm de bodem dichterbij
trekt en jicht krijgt van al dat jong loof

om mij heen, groen van leden. Ach, laat
maar overwaaien. Ik kijk wel de ogen
uit mijn stam. Maar mijn wondhout jeukt

en weet niet wat mij overkwam. Nieuwe
scheuten groeien zich een breuk. Van wat
je wil, kan je levenslang blijven bloeien.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XIX · september 2017

Voor de meer dan 200 jaar oude Westerse Levensboom in het park Meheus in
Olsene

www.plattelandsdichter.be

Duivenmelker

Voor Georges Peirs en voor alle duivenmelkers

Vele termijnen lang bleef je hier waken,
met je handen open. Je blik omhoog
boven de daken. Wie geduldig wacht,
hen minzaam roept, zijn denkend hoofd

met twee vingers stut, mag hopen. In het blik
wordt voeder geschud. De wolken dragen
de middag geduldig. Voor allen bouwde je
een thuis; de til stond altijd open. Daar komen

ze weer binnen, je doffers. Je controleert
de dekveren en de pennen. Geluk pluk
je niet uit de lucht. Je moet hen rustig laten
ruien, na het opleeren dagelijks aan verte laten

wennen. Je waakt over hen, ze hokken in je hoofd.
Wie niet bij je hoort, heb je een zoenoffer beloofd.
Je voorzag hen van ringen. Maar het hok
tocht van spanning. Want nooit weet je zeker

of ze de weg terugvinden. Alleen de sleutels
die rammelen in je zak zijn gelijkgezinden.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XVIII · september 2017

Georges Peirs was van 1970 tot en met 2006 burgemeester, eerst van Machelen-aan-de-Leie en nadien van de fusiegemeente Zulte.

www.plattelandsdichter.be

Winterlinde

Voor de dorpslinde van Massemen

Er zit een boom in je boom. Je bent licht in je zwaarte.
Je bent een gezwollen zwerfkei die thuis blijft.
In de lente rol je je gebladerte uit. Wie je schaduw,
aai je over de bol. Je heldert het plein op tot klaarte.

Ooit heeft een bos je hier verloren. De boom rond je
is uit je eigen sap geboren. Je spant je aders op,
blijft de seizoenen voor. Je denkpatroon, die frons
in je bast, is helemaal anders dan hoogtelijn

en breedtegraad. Zo groei je naar beneden.
Je volheid zit in je holtes. Alleen jij weet
waar het met jou naartoe gaat. Alleen
jij weet om welke reden je hier als jongetje voetje

voor voetje het plein hebt betreden. Predikte je
de revolutie? Vloekte je in de kerk? Veeleer
besta je ergens van ter ere. In je ruime kleren
zien we nog het kind in zijn mooiste communiepak.

Het knippert met zijn ogen naar de zon en stopt
voor het eerst als de groten zijn hand in zijn zak.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XVII · juni 2017

Naar aanleiding van de verkiezing van de linde in 2016 tot Boom van het jaar

www.plattelandsdichter.be

Tseete

Voor Roger, Kathy en Eddy

De zon schuift over de velden als een peloton.
In de aarde wordt nieuw leven verpot.
Je vertrouwt meer op fruit dan op God.

Ik lees littekens. Je hand een foliant.
Asfalt in je elleboog gebrand. Nooit
je laten meedrijven. Zelf koers gezet.

Je wist hoe de schaduw altijd haar messen wet.
In Zwitserland nam je van Merckx driemaal
op een dag de maat. Roubaix maakte je levensgroot.

Maar het paradijs, als het al bestaat, ligt hier
klein tussen ons in. Raverschoot blijft je vruchtbegin.
'Ruggero, sei polemico'. Een kei die je verder

blijft stoten om je voorsprong op de dood
te vergroten. Zo zal je demarreren tot het beeld

bevriest. Wie stilvalt, verliest.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XVI · april 2017

Naar aanleiding van de 70ste verjaardag van Roger De Vlaeminck en de tentoonstelling over zijn wielercarrière in het streekcentrum Huysmanhoeve in Eeklo

www.plattelandsdichter.be

Magnolialawaai

Op het gras ligt de bal. Ligt daar bal te zijn
die vraagt om opgeraapt te worden.
Mag je het gras betreden? We hebben het zelf

niet in handen. Voor de bladvorming verschijnen
de bloemen. Onder de grond vlezig de wortels.
De bal beweegt in de wind, klaar om buiten beeld

te verdwijnen. Het komt er nu op aan om goed
aan te duwen. Weer grond onder je voeten te krijgen.
Je bent immers op vertrouwd terrein. Enkeldiep

in de lente. De vingertjes die de bal zouden voelen.
De lucht is blauw en scherp als een mes. Hoe het
in je woelde als een bloemknop, bladverlies

van zich afwerpend. Magnolialawaai. Een eerste kreet.
Licht vult de kelken en schenkt bij. Klokkende monden
hebben alle tijd. Het groen voelt zich licht opgebonden.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XV · april 2017

Naar aanleiding van de Dag van het Aboretum in het Leen te Eeklo.

www.plattelandsdichter.be

Buksbegeerte

Voor Ray en Nadine Betsens en voor alle tuintovenaars

Je kan hem best ruimschoots de tijd laten nemen.
Rustig laten groeien. Zijn zussen hebben een voetje voor.
Ze beseffen sneller hoe hoog de zon kan staan en kennen
haar stralen. Ze weten waarheen de paden leiden en hoe

je moet behagen. 's Nachts tellen ze de sterren, knipogende,
hunkerende astronauten, en laten hen mooi voorbij zeilen.
Ze zijn in de wolken. Ze vertakken zich en zetten hoog in,
al worden ze weer naar onder gebogen. Ze geuren, laten

hun kleuren overdag openbarsten als vulkanen. En als je
te dichtbij komt, worden hun stekels messen. Maar slaap je,
dan komen ze je wiegen en liegen lief dat hun schoonheid
bereikbaar is, als stewardessen. Ze voelen zijn wervels

en botten. De buks rondt zijn rug en waant zich een berg.
Alles baadt hier in het licht. Maar hij blijft zoeken tussen
de nestvarens en de elfenbloemen. Straks kan hij oprotten,
blijvend groen in zijn begeerte. Hij zit de zomer op te potten.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XIV · maart 2017

Naar aanleiding van het Open Tuinen-weekend

www.plattelandsdichter.be

Lucht

We schuiven aan en kijken. Bumpers zoeken afstand.
We zitten onze rijtijd te bepalen. Onze gezichten
zijn geschroefd en van metaal. Op duizend ramen moeten we ons

verkijken. Eenparig rechtlijnig worden we bewogen. Zo blij
dat niemand ons kent. En worden kleuren gewaar. Iemand grijpt
in een zakje en blijft in de leegte graaien. Op een scherm branddamp

en bloedwalm. Iemand doet zijn ellenbogen groeien. Hij laat ze op zijn dashboard
leunen. Iemand heeft reptielenhanden. Een meisje leest haar haren,
een wingerd waaruit ze twijgjes plukt. Dat we onbewogen blijven,

is ons enig verband. Maar een lied is een mogelijkheid. Het sluimert
nu nog in droge kelen. Het zit zich nog in het star voor zich uit staren
te verdelen. Het kent geen tijd, het houdt nergens halt en het zingt.

Het opent de deuren, vraagt om onze wagens achter te laten.
Het zuivert de lucht tussen ons, de landkaarten van onze longen.
Het stijgt ons naar het hoofd en doet afstanden verdampen.

Nieuwe wegen worden gebaad. We worden onze eigen Alpen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XIII · februari 2017

Voor Bonus op Radio 1, over luchtvervuiling, zowel op het platteland als in de stad

www.plattelandsdichter.be

Je plek

Dan kom je thuis, schopt je schoenen uit, het licht likt de ruiten. Je kan niet langer blootsvoets blijven toekijken. De zon brandt je naar buiten. De kat raspt haar tong en blinkt in haar vel van een duivel. Elke keer begint

het bloeden weer. Je trekt de stralen over je heen als een laken. Het gras is in zichzelf verzonken, lobelia's ranken over de rand. De rozen geselen je benen en uit de buddleja wolken vleugels op

die zich dan weer spreiden. Je zet de tuin naar je hand. Je denkt aan niets dan aan wat je heugt. Je verzwijgt je. Dan lig je daar, glimmend in jezelf en raakt buiten adem en geeft je en geeft je. Een vingerwijzing. Je mond is

een dartele hond en hijgt na. Het licht valt, een tak die terugveert. Een twijgje. De lucht stokt in de blauwzucht van de hortensia.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XII · januari 2017

Naar aanleiding van 25 jaar Open tuinen van Landelijke Gilden

www.plattelandsdichter.be

Tektoniek

Voor Laurens en alle kinderen van landbouwers

Kom toch terug en duw weg de kille steen.
De dagen dragen je. De nachten groeien
over je heen. Hier is jouw Amerika:
de zon die de weiden bloeden doet.

Twijfelend aan het hier rijdt een mens
naar daar in rechte rijen. De staldeur
zet elke dag je leven op een kier. Het licht
stuitert tussen de dieren en kan geen donker

luchten. Je ziet muizen vluchten, het witsel.
In de muren dringt het geritsel. Je laat
aardekluiten regenen waar je loopt. Stof
wolkt op en werkt webben in nesten. Kom

terug, maar ga. Hier is jouw Amerika.
Spreeuwen plots, overal spreeuwen
die de lente zwart proberen te maken.
Tektoniek van handen. Ze bewegen over

de tafel om ons aan te raken.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht XI · november 2016

Op 20 mei 2016 kwam Laurens Van De Rostyne om op het ouderlijke landbouwbedrijf in Zomergem.
Hij droomde ervan om landbouwer te worden in de Verenigde Staten.
Naar aanleiding van de herdenking in het PTI Eeklo.

www.plattelandsdichter.be

Kikakaka ko

Kikakaka ko is het zacht tokkelend geluid van de kauw

Spreken en uit de toon vallen. Met een korrel
in de keel weten dat ik iets moet doen
tegen die man met de kettingzaag. Zijn veters
los. Ik zal zijn gevloek herhalen. Zijn gezicht

zegt dat er haast bij is. Wat doet schaduw met hem,
vertakkend over zijn schouders? Ik doe mij maar voor,
leef van afval en pik in het karkas van een overreden vos.
Uit het nest gevallen groeide ik in een kamer en de kamer

in mij. Door mijn oogringen lieten jullie zich kooien. Dachten
dat ik zou zingen. Jullie leerden mij jullie vuilbekkerij.
Ik praat en kir en kwetter, ik rochel en tokkel. En nu
ben ik jullie huisknecht die jullie voedert met honger

en dorst. Blijf maar eten. De aarde is een afgebeten korst.
Er gaan hectaren op de schop. Ik vlieg naar een afgezaagde
tak en land erbovenop. Fantoempijn. Branderigheid die niet
valt te doven. Jullie liegen er op los. Ik wil jullie best geloven.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht X · november 2016

Kikakaka ko is het zacht tokkelend geluid van de kauw
Naar aanleiding van Studium Generale van Hogeschool en KASK Gent
Beginfragment van een lang gedicht over het natuurbesluit in Vlaanderen.

www.plattelandsdichter.be

Dries

Voor Opdorp

Achter de bomen kan je niet komen. Stemmen
weven een web in het gebladerte. Er is geen
waarheid op dit plein. Hier moet je dronken zijn
van het groen en op het getij van de seizoenen

drijven. Hier wordt veel gezegd en verzwegen:
de lente met haar gemompel, de grootspraak
van de zomer, het gekerm van de herfst,
de stijve lippen van de winter. Als boter

worden we door de dagen geslagen. Dan begint
het druppen van levens die zich voltrekken.

Wat morgen komt, bleekt als lakens
op de dries. Wat onbeschreven is, maakt triest.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht IX · oktober 2016

Naar aanleiding van Dorp in de kijker

www.plattelandsdichter.be

Foto

Voor Nazareth

Gestrekt de akkers, doorwoeld. Een steeds
weer opgemaakt ledikant. Voren trekken de tijd.
De schaar maalt niet om de randen van het land.
In afwachting onstelpbaar het dweilgrijze

tot het zich kwijt en wortelend in later,
veel later, kolven voedt, een rijping die ons
overweldigt. Bladstengels heffen
de armen hoog; in het oog springt

een korrel. Zoals alles ons aankijkt hier.
We worden wie we altijd waren: de mouwen
opgestroopt, rouwranden onder de nagels,
geuren van dieren in onze kleren en haren.

Dat iemand ons dan opraapt, ons terugplaatst
in dit kader met uitzicht op weiden, silo's
en stallen. Op de foto klimt het licht.

Geen mens die in wat komen zal
voorover wil vallen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht VIII · september 2016

Naar aanleiding van de derde plattelandsmarkt

www.plattelandsdichter.be

Mere, de zomer van 1976

Voor Lucien en de inwoners van Erpe-Mere

De zomer hield het niet. In donkere kamers achter rolluiken geloken en sanseveria's, moeders vingerwijzingen, voorspelde Pien meer droogte.

Zijn voeten in een teil. Scherpenheuvel hulpeloos, ongezien. De grond barstend: Sunlightzeep na weken. De heide van Kalmthout niet langer bezongen in zak en as. Juli,

juli droger dan gras. De koekoek riep om regen op het doek. Zijn nest bleef zoek. Op Pla d'Adet klom de Kleine hoger en hoger. Voor aller ogen thuis

schemerden badschuimgroen de dennen. Onder een smetteloos gele trui kroop zonnebrand en moest huid van karnemelk aan mouwen opschuivend

kleur bekennen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht VII · juli 2016

Naar aanleiding van het feestjaar voor Lucien Van Impe, die in 1976 de Ronde van Frankrijk won.

www.plattelandsdichter.be

Ogenblik

Stel je voor. Net als je het gezien hebt, onttrekt het zich.
Rekt het zich in de wind die over de takken schuift. Gebladerte
heeft van het licht gedronken. Niets rest dan een splinter in je vinger.
Onderhuids kloppend loopt de tijd uit, zit hij onverkort

in je kleren. Op je arm huiveren haartjes. Zo
te moeten zien hoe een tak steeds weer de rand raakt, jou
op de schouder tikt, tikt, aantikt als een boot de steiger.

Zo te willen naderen. De lucht deint.

De lucht die je ziet, bij vlagen, is de lucht niet
in de wind geslagen en wat, ontrafeld, zal blijken. Een wonde
die glanst en die je dept als je opstaat, traag en rood
druppeltje op je handen. Kersenbloesembloed dat zich aan
de stralen tegoed doet als je langer dan ooit in de zon blijft kijken.

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Paul Demets

Plattelandsgedicht VI · mei 2016

n.a.v. de video-installatie 'Ogenblik' van Johan Opstaele in het Cultuurhuis
Wattenfabriek in Herzele

www.plattelandsdichter.be

De thuisreis I

Ijzerdraad

Voor Roger Raveel

De haag verblindt het zicht. Vanonder mijn pet sta ik te kijken. Pissebedden ploegen onder een tegel. Kauwgom, een fluim op de wegel. Bloed gedroogd aan een duim. En hoor het gescharrel, gefluit, het harken van de perken. Iemand schuift

foto's door elkaar. De doden bleken onder de zerken. In het gras woekert wat vergeten was. Rood bakenen de daken verte af. Fiets hier dan langs. Zoeter geuren de sering en zijn geen straf. Waai mee, trap je los van de straten, zie de lakens

die drogen tussen de palen. Witte bakens. Het is mei; mei komt tussen de struiken gluren. De zon kan weer ademen. De buurvrouw strekt zich uit als een kat onder de eerste stralen.

Fiets dan langs. Onbevangen. Tooi je met de vleugelslag van een vink. De lucht blijft aan een ijzerdraad hangen. Hij spant mij op. Iemand heeft iets opgekropt. Maar het dorp is heel en niet verminkt.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht V · juni 2016

Bij 'Man met ijzerdraad in tuin' (1953) van Roger Raveel, Raveelmuseum, Machelen-aan-de-Leie.
Voor de Oost-Vlaamse Leiestreek en de Biënnale van de Schilderkunst

www.plattelandsdichter.be

De thuisreis II

Kano

Een omtrek maakt helder. Met trage slagen je tempo bewaren. De oever schuift op terwijl je door het water wordt gedragen. Alles zit in je de wereld heeft een grens grasvlakken oevers wolken die het oppervlak bevolken.

Je suist over de Leie. Elk woord heb je achtergelaten. Je wil geen vaste grond. Je lichaam helt voorover. Dieren staan plomp in de weiden en gaan in je beweging verloren. Je houdt je als een vis schuil tussen de lissen en stolt

in je vorm van een man op het water. Je zinkt in jezelf in de tijd en vindt oeverloos van dit landschap de bodem. Hoe donker het in je kan zijn. Het kijken pijn die niet wijkt. Als je aanmeert, zijn je voeten van slijk.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht V · juni 2016

Bij 'Aan de oude Leie' (1968) van Raoul De Keyser, Museum van Deinze en de Leiestreek
Voor de Oost-Vlaamse Leiestreek en de Biënnale van de Schilderkunst

www.plattelandsdichter.be

De thuisreis III

Surplace

Voor Raoul De Keyser

Afkerig van het ononderbrokene, de voltooiing van jaargetijden,
de wijzers van de klok, van het geluk de hoefijzers.

Gretig naar het water, het fietswiel dat, nadat hij zich inhield,
op het asfalt nog blijft spinnen. Grazend als zijn blik

langs de oever; de aarde is van huid. En de hond graaft
zich binnen in zijn hand in, ademt zijn vachtverlangen uit.
Laat de dingen toch slapen. Maar de materie rilt
en hangt in de gordijnen. De parkieten hebben praatjes.

Het rafelt daar ergens in een hoek. Zijn oog houdt
de kamer op afstand in de gaten. Hij verstapt zich niet
op de trap. Het is goed om op de leuning lijnen te schaatsen
met je hand. Want we wandelen. En we wandelen ter plaatse.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht V · juni 2016

Bij 'Surplace n°2'(2002) van Raoul De Keyser, Museum Dhondt-Dhaenens,
Deurle
Voor de Oost-Vlaamse Leiestreek en de Biënnale van de Schilderkunst

www.plattelandsdichter.be

Onze Ronde

‘Heren, vertrekt’, zei hij. En we blijven gehoor geven.
We schudden het schild van de winter van ons af, planten
onze hakken. Het is zaaimaand voor de rapen. De scharen
van de ploegen likkebaarden. Rond de kerktoren

verzanden we niet. We trekken lijnen op een bierkaartje
van hot naar her. We komen van ver. Lucht van mest en aarde
ademen wij, herboren. De palen staan stevig in de creoline.
We zijn de kruipers die de kanten afboorden, de aangeaarden

die als knickers, bleke parels van de helling dreigen af te rollen.
We worden als wilgen geknot. Van de regen is de einder opgezwollen.
De sleedoorn raakt onze ellebogen vanuit het onvoorziene.
Wat is dit voor een gewelf van bottende takken, waaronder rijpt

ons verdriet? De houtkant drinkt al het licht en duldt ons niet.
We zijn de bedreigden. De pad die zich moet reppen, de geelgors
en de veldleeuwerik. Op het binnenblad wachten De Hotond,
de Kwaremont, de Pater. Er komt geen einde aan de kou, aan dat
trappelen als in water. Later: platgetreden gras, stilte en blauw.
De drift dat alles is te herdoen. Laatst zag ik een vrouw. Haar ogen
die mij verbeurd verklaarden. Haar heupen die hoog torenden
boven mij. Ik dacht dat ik aankomen zou in Oudenaarde.

Paul Demets

Hangende tuin

Voor Amytes

Een bries steekt alle siergrasveertjes op zijn hoed.
De bomen ademen uitlaatgassen in als berglucht.
Kevertjes: dankbaar om hun zijn voeren ze afval
in hun schild. Dan toch zo'n dag waarop het groen

een openwaaiend gordijn is, een bloes die van je
schouder wil. En de tuin rijst op als uit een ligstoel
in Babylon. Licht ontvlamt in je zonnebril. Een merel
herschikt zijn rokkostuum en verslikt zich

in het wormgat van het gazon. Je bent de kus
die op ieders lippen brandt. Zeg mij
dat alles is in deze deixis: een tuin betreedbaar
omdat hij nu opstaat, oplichtend in je ogen,

op je huid ontluikend. Want onder de mossen
woekert het verder. Kersenbloesems bloeden
in het gras. Tussen de hosta's: veertjes en de kat

haar klauwen. De middag groeit
als een schaduw. Je wordt zijn ontvouwen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht III · april 2016

Naar aanleiding van de Floraliën

www.plattelandsdichter.be

Charons woonboot

Kom aan boord. Let niet op de deur die klemt.
De ramen trekken scheef in hun sponningen.
Het tocht hier van de burens die mij vragend
blikken sturen als de postbode aanbelt

met een dwangbevel. Ik wil u graag vervoeren,
maar kom niet van mijn stoel. De dag drink ik weg;
hij vloeit van mij vandaan. Laat hem als een hand
door mijn vlassige haren gaan. Ik verloor al uw obolen.

Zo kan ik toch niet in uw schoenen staan. De huid op mijn
ellebogen krijgt een korst, als mijn jaren. De nacht
heeft niet te lessen dorst. Ik draag een lichaam
dat niet past. De kamer krijgt geen lucht.

Ik strompel en mompel. Mijn stem heeft magerzucht.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht II · januari 2016

Over armoede op het platteland

www.plattelandsdichter.be

Astene Sas

Voor Hugo C. van Astene

Werp een steentje in dit uitzicht en het water
ringt de oever. De koeien staan weer ongeschoeid
in de modderkorst. Hun staarten blijven vliegen
dirigeren. De zomer komt van ver terug. Hij draagt

de zon op zak. Haar stralen werpen messen
naar het wateroppervlak. Soms gaat een blik
naar waar hij beter niet kan dwalen. Hop. Uit
het hoge gras schieten benenstengels op.

Buikspreken, kirren: de middag heeft
een zotte kop. Hier krijgen Hugo's hongerogen
goed de kost. Water wordt gedragen
en lager gelost. In het gras worden twee paar
armen versast. Er parelt een druppel in de oksel
van de Leie. Stuifmeel is hun deel. Hun ruggen
worden een ophaalbrug. Het stuift hier op meisjesdijen.

Paul Demets

Plattelandsdichter Oost-Vlaanderen

Plattelandsgedicht I · januari 2016

inhuldiging in Zwalm

www.plattelandsdichter.be